

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number	19-1/22-04953-012
Otsuse kuupäev	7. nov 2022
Komisjoni koosseis	Esimees Alar Urm, liikmed Marianne Metssoon, Neeme Külmallik
Tarbija	
Kaupleja	OÜ AUTOSÕIT, 10835817
Tarbija nõue	Lepingu lõpetamise järel ettemaksuna saadud 299 euro tagasimaksmise nõue.
Asja läbivaatamise aeg	2. nov 2022

Resolutsioon:

1) Rahuldada avaldus. Kauplejal on kohustus 10 kalendripäeva jooksul alates käesoleva otsuse saamisest tasuda tarbijale 299 eurot. 2) Kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu võib sama vaidluse läbivaatamiseks pöörduda maakohtusse.

Asjaolud:

Poolte vahel on 10.02.2021 sõlmitud koolitusleping sõiduõppeks. Leping on lõpetatud 09.02.2022.

Lepingu osaks on tüüptingimused "Õppekorralduse ja kvaliteedi tagamise alused" .

Tarbija ei ole kogu koolitust saanud ning nõuab enammakstud summa 299 eurot tagastamist.

Tarbija selgitab, et alguses tasus ta kauplejale 500 eurot, kuna tasutud summa oli liiga suur, palus tarbija tagastada 155 eurot. $500 - 155 = 345$ eur. Ühe sõidutunni hind oli 23 eurot, tarbija tegi kaks autosõitu mis on 46 eurot. $345 - 46 = 299$ eurot.

Tarbija leiab, et lepingu lisa 2 punkt 2.3.4.3. mis lubab kauplejal lepingu ühepoolselt lõpetada ja ettemaksu mitte tagastada on teda kui tarbijat kahjustav VÕS § 42 mõttes.

Antud sätte kohaselt "Koolitaja lõpetab Õppija´le Koolituse osutamise ning lõpetab lepingu ühepoolselt ja ei teosta tagasimakseid Õppijale, kui Õppija ei ole osalenud vähemalt 3 (kolme) kuu vältel koolitusel."

Tarbija hinnangul on tegemist ebamõistliku nõudega mis kahjustab teist lepingu osapoolt.

Tarbija nõue on raha tagastamine summas 299 eurot.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja rõhutab, et tarbija ostis koolituspaketi, mis on üks tervik ja sisaldas endas nii kohustuslike teoorialoenguid, kui sõidutunde vastavalt B-kategooria õppekavale. Soetatud koolituspaketi maksumus oli 1060.- eurot. Tulenevalt sõlmitud lepingust ja lepingutingimusest "Õppekorralduse ja kvaliteedi tagamise alused" võttis tarbija endale

kohustuse osaleda õppeprotsessis ning oli teadlik, et kolmekuulise perioodi vältel koolitusel mitteosalemisel lõpeb leping vastavalt „Õppekorralduse ja kvaliteedi tagamise alused“ punktile 2.3.4.3.

See, et tarbija ei ole osalenud õppetöös vastavalt poolte vahel kokkulepitud tingimustele ei muuda tehingu lõpphinda. Seega ei ole leping lõppenud kaupleja initsiatiivil, vaid lepingu punkti 2.3.4.3 alusel kuna õpilane ei ole osalenud koolitusel.

Tarbija on teadlik, et vastavalt „Õppekorralduse ja kvaliteedi tagamise alused“ punktile 3.4 ja 3.4.1 koolituse katkestamise või koolituselt väljaarvamise korral õpetasu ei tagastata.

Tänaseks on leping lõppenud ja tarbija saab soovi korral koolitust jätkata vastavalt kehtivale hinnakirjale. Kaupleja pakub võimalust soovi korral koolituse jätkamiseks soodushinnaga 100.- eurot (Hinnakirja järgne tasu 150.- eurot).

Tarbija viidatud 155.- eurone tagasimakse on tehtud seetõttu, et õpilane tasus ekslikult koolituskursuse maksumusest suurema makse ja tema palvel see tagastati. Samuti on kaupleja nõus tagastama koolituskursuse maksumust ületava summa 16,9.- eurot, millest on maha arvatud hinnakirja järgne teenustasu.

Lähtuvalt eeltoodust, sõlmitud koolituslepingust ja tüüpitingimustest puudub kaupleja hinnangul alus alus nõutud summa tagasi maksmiseks, kuna tarbija on alustanud teenuse tarbimisega ning koolitusleping on lõppenud vastavalt lepingule. Juhul kui tarbijale ei sobi kompromissina pakutud soodushinnaga õpingute jätkamine, siis tagastab kaupleja enamakstud summa, millest on maha arvatud teenustasu ning tagastatavaks summa on 13,9 eurot.

Komisjoni põhjendus:

Poolled on sõlminud käsunduslepingu koolitusteenuse osutamiseks.

Võlaõigusseaduse (VÕS) § 631 lg 1 alusel võib kumbki lepingupool käsunduslepingu üles öelda, kui ilmneb, et kõiki asjaolusid arvesse võttes ja mõlema lepingupoole huvisid kaaludes ei või oodata, et lepingut üles öelda sooviv pool jätkaks käsunduslepingu täitmist kuni ülesütlemistähtaja või lepingu tähtaja möödumiseni või käsundi täitmiseni. Poolte viidatud lepingutingimus reguleerib lepingu lõppemist ja samas on tüüpitingimustesse võetud ka säte, et kui leping lõpeb lepingu punkti 2.3.4.3 alusel, siis tasu ei tagastata.

VÕS § 629 lg 1 kohaselt, kui käsundisaajale tuleb tasu maksta pärast käsundi täitmist või käsundi täitmiseks antud tähtaja möödumist ja käsundusleping lõpeb enne käsundi täitmist või selle täitmiseks antud tähtaja möödumist, on käsundisaajal õigus mõistlikule osale tasust. Sel juhul on käsundisaajal õigus saada kogu tasu üksnes juhul, kui leping lõppes käsundiandjast tuleneva asjaolu tõttu ja tasu maksmine on asjaolusid arvestades õiglane.

VÕS § 629 lg 2 kohaselt tuleb tasu suuruse määramisel arvestada muu hulgas käsundisaaja poolt juba tehtut, käsundiandjale sellest tekkivat kasu ja lepingu lõppemise põhjust. Tasust arvatakse maha summa, mille käsundisaaja lepingu lõppemise tõttu säästab, muul viisil omandab või mille ta oleks võinud mõistlikult omandada.

Poolte leping on tarbijaleping. Tarbijal on VÕS kohased täiendavad privileegid, muuhulgas

seoses tüüptingimuste kasutamisega.

VÕS § 42 lg 3 sätestab avatud loetelu tarbija õigusi ebamõistlikult kahjustavatest tüüptingimustest. Viidatu punktis 30 on sätestatud, et tarbija õigusi ebamõistlikult kahjustav tüüptingimustes on tüüptingimus milles: "nähaakse ette, et juhul, kui tingimuse kasutaja lõpetab lepingu ühepoolselt, võib ta keelduda raha tagastamisest, mille teine lepingupool on talle maksnud tema poolt veel täitmata kohustuse eest või lubatakse tingimuse kasutajal jätta endale teise poole tasutud raha, kui teine pool lepingut ei sõlmi või ei täida, ja kui teisele poolele ei nähta ette sama suurt hüvitist, kui tingimuse kasutaja ise lepingut ei sõlmi või ei täida".

Pooltevahelise lepingu ese on koolituse pakkumine. Sõltumata, kas kaupleja erinevaid koolitusi nimetatakse terviklikuks paketiiks, muutub lepingus sätestatud tasu reeglina sissenõutavaks teenuse osutamisega. Olukorras, kus kaupleja sätestab, et omandab tarbija tasutud ettemaksu vaatamata sellele, et teenus on osutamata, peaks tasu omandamiseks olema põhjendus. Tüüptingimustes sätestatu on tasu saamise formaalne alus, kuid selleks peab vastavalt VÕS § 629 lg 1-2 olema ka sisuline põhjus.

Kaupleja tunnistab esitatud nõuet osaliselt, nõustudes osaliselt tagastama tarbija poolt enamakstud summa. Samas soovib kaupleja enamakstud summast kinni pidada teenustasu. Kui tarbija on kauplejale tasunud lepingus kokkulepitust suurema summa, on tarbijal õigus enamakstu tagasi nõuda (VÕS § 1027). Selle tagastamine ei ole lepingu ese ehk teenus, mille osutamise eest kaupleja saab tasu nõuda. Alusetult saadu tagastamise kohustus tuleneb seadusest.

Vastavalt tsiviilkohtumenetluse seadustiku § 230 peab kumbki pool tõendama asjaolud, millele ta tugineb. Kaupleja ei ole sisuliselt põhjendanud, miks kaupleja leiab, et omandab ettemaksu vaatamata sellele, et tarbija ei ole teenust saanud. Asjaolu, et kaupleja on sellise sätte lisanud tüüptingimustesse ei tähenda, et selliselt ettemaksu omandamine on õiglane VÕS § 629 mõttes. Kui tarbija ei kasutanud e-koolituse võimalusi 3 kuu jooksul, ei saanud ta kauplejalt vastavat teenust. Samas see ei piiranud kauplejale mingil viisil sama kanali kaudu teistele isikutele seda koolitust pakkuda.

Komisjon on seisukohal, et kauplejal on VÕS §§ 42 lg 3 p 30; 629 lg 1 ja 629 lg 2 alusel kohustus tarbijale tagastada ettemaks summas 299 eurot. Tüüptingimuste punkt 2.3.4.3 kahjustab tarbijat ebaproportsionaalselt.

Tarbija poolt enamakstud 299 eurot tuleb kauplejal tarbijale tagastada.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohusse.

Alar Urm
/allkirjastatud digitaalselt/

Marianne Metssoon
/allkirjastatud digitaalselt/

Neeme Külmallik
/allkirjastatud digitaalselt/

